

Crònica parlamentària de les Corts Valencianes (gener 2018-maig de 2019)

FERRAN GARCIA I MENGUAL

Lletrat de les Corts Valencianes

Professor de Dret Constitucional de la Universitat de València i
de la Universitat Catòlica de València «Sant Vicent Màrtir»

Sumari

- I. La funció de control
  - 1. Debat de política general
  - 2. Activitat ordinària de control
  - 3. Comissions d'estudi i investigació
- II. Funció legislativa
  - 1. Lleis aprovades
  - 2. Iniciatives legislatives no aprovades
  - 3. La reforma de l'Estatut d'Autonomia
  - 4. Altres funcions legislatives
  - 5. Actualització de la numeració dels articles del Reglament de les Corts Valencianes
- III. Funció electiva
- IV. Activitat judicial
- V. Sessions dels òrgans
- VI. Canvis en la composició dels òrgans de la Cambra i en els Grups Parlamentaris
  - 1. Mesa
  - 2. Diputació Permanent
  - 3. Grups Parlamentaris
  - 4. Canvis en la composició de les Comissions
- VII. Règim interior
- VIII. Dissolució de les Corts
- IX. Eleccions i constitució de la X Legislatura
- Annex I. Iniciatives de control (01.01.2018 A 05.03.2019)
- Annex II. Iniciatives presentades per grup parlamentari (01.01.2018 A 05.03.2019)
- Annex III. Iniciatives presentades per períodes de sessions

La *Crònica Parlamentària* de les Corts Valencianes que es realitza tot seguit s'estén sobre l'activitat del Parlament valencià en el període comprés entre gener de 2018 i el 15 de maig de 2019, tot i que hi ha una breu referència als primers compassos de la X Legislatura, que s'inicià el 16 de maig de 2019 i de la qual es donarà complida notícia en el següent *Anuari*. És el període final de la IX Legislatura, en la qual es va decretar la dissolució de les Corts de manera anticipada el dia 5 de març de 2019. En el lapse temporal que a continuació s'analitza es van succeir dos períodes de sessions, un de febrer a juliol de 2018 i l'altre de setembre de 2018 a març de 2019, atesa la pròrroga del període de sessions que havia d'haver conclòs el 31 de desembre de 2018 i que la Mesa va estendre fins que es produïra la dissolució de la Cambra. El final de la crònica se situa en la celebració de les eleccions el 28 d'abril de 2019, tot i que en encetar-se la X Legislatura, fet que esdevingué el 16 de maig de 2019, també es dona compte de l'activitat parlamentària haguda entre la celebració de les eleccions i la sessió constitutiva de la nova Legislatura.

En el tram final de la IX Legislatura de les Corts Valencianes s'ha continuat la tònica de la resta de la Legislatura, caracteritzada per una intensa activitat parlamentària, com en els períodes anteriors de la Legislatura, marcada per una finalització abrupta de la legislatura en dissoldre el President de la Generalitat les Corts el dia 5 de març de 2019 i avançar-se les eleccions autonòmiques al 28 d'abril, un mes abans de la data prevista del quart diumenge de maig.

La imminència de la convocatòria electoral no només no va reduir l'activitat parlamentària, sinó que es va intensificar amb la finalitat de concloure una part significativa de les tramitacions en curs, com ara comissions d'investigació o textos legislatius. Tot i això, amb la dissolució, moltes d'aquestes iniciatives van caducar si bé el punt final de la Legislatura va vindre marcat per l'aprovació definitiva pel Ple de les Corts Valencianes de la reforma de l'Estatut d'Autonomia la tramitació de la qual va encetar-se al 2011.

I. La funció de control

1. Debat de política general

L'últim debat de política general de la Legislatura va tindre lloc el dia 11 de setembre de 2018 i el dia 13 de setembre següent va haver-hi el debat sobre les propostes de resolució.

En aquesta edició del debat s'aplicà per primera vegada la reforma de la regulació de la tramitació de les propostes de resolució aprovada pel Ple el 18 de juliol de 2018 (BOCV núm. 297), i que afectava els articles 76.3, 121.5 i 162.3 (actuals articles 77.3, 125.5 i 166.3) del Reglament de la Cambra i que, en essència, limitava el nombre de propostes de resolució que podia presentar cada grup parlamentari a un màxim de dotze i, alhora, regulava la presentació d'esmenes i tramitació de les esmenes transaccionals.

S'hi van presentar cinquanta propostes de resolució, dotze per Grup Parlamentari, de les quals se'n van aprovar vint-i-huit i se'n van rebutjar dèsset (BOCV núm. 306). En la tramitació es van presentar díhuit esmenes d'aproximació. En concret, es van aprovar les resolucions número 1.443/IX a 1.470/IX, sobre les següents matèries: adopció de diverses mesures en l'àmbit de la indústria, l'economia, el comerç i l'energia; millora de les condicions dels treballadors i treballadores del sector turístic; canvi de model econòmic i la consolidació de l'ocupació autònoma; impuls de programes d'intel·ligència turística, innovadors i de base tecnològica; creació d'una comissió d'estudi del funcionament d'un únic consorci de bombers; elaboració d'una normativa per a ajudar els municipis amb dificultat financera; anàlisi de les conseqüències per a la Comunitat Valenciana de l'eixida del Regne Unit de la Unió Europea; execució transversal de les polítiques mediambientals per a lluitar contra el canvi climàtic i l'augment de protagonisme a mesures de transició ecològica; sostenibilitat del sector primari i agroalimentari i la lluita contra la despoblació del medi rural; foment de la productivitat de l'agricultura i l'augment del finançament

per al sector forestal; elaboració d'un Pla estratègic de prevenció i reducció de residus i l'elaboració d'un marc normatiu integral per a lluitar contra el canvi climàtic i els seus efectes; derogació del Reial Decret 14/2012, de racionalització de la despesa pública en l'àmbit educatiu i la recuperació de la figura del tutor generalista en tots els grups de primària; establiment d'un pla de dignificació de la funció docent; augment del pressupost destinat a les polítiques d'igualtat, els serveis socials i la inclusió; realització de contractacions públiques amb criteris de qualitat laboral, mediambiental i de gènere; supressió de la bretxa salarial; implantació del servei d'ajuda a domicili; millora dels centres de dia per a majors i dels centres de malalts mentals; reforma dels centres de menors; el foment de la reinserció per a drogodependents; elaboració d'un pla de migracions; implantació d'un pla específic de formació i empleabilitat per a les persones amb discapacitat de la Comunitat Valenciana; reforma del sistema de finançament autonòmic; adopció de diverses mesures en matèria de seus judicials de la Comunitat Valenciana, lluita contra el frau i la corrupció, torn d'ofici i memòria democràtica; creació de la figura de l'acompanyant tècnic en les oficines d'atenció a les víctimes del delictes; creació de jutjats especialitzats en violència de gènere sobre la dona; rejuveniment de les plantilles de les forces de seguretat local; formació del funcionariat en perspectiva de gènere; creació de beques per a la preparació de proves selectives; actualització de l'Inventari General del Patrimoni Cultural Valencià amb la inclusió de llocs i itineraris de la memòria democràtica; creació d'unitats d'hospitalització domiciliària per a xiquets malalts crònics; adopció de diverses mesures per a la millora del sistema públic de salut; supressió de la barrera del copagament en població vulnerable; establiment de mesures per alleujar la situació de les persones afectades per l'estafa d'Idental; lluita contra l'obesitat; elaboració d'un protocol d'atenció sanitària per als menors en règim d'acolliment o adopció; la defensa i el reforç de la sanitat pública; foment de la participació ciutadana a través dels consells de salut bàsics; la regulació dels preus màxims de lloguer; l'augment

d'inversió per al Grup Foment; compliment de les propostes incloses en l'agenda valenciana d'infraestructures; gratuïtat de l'AP-7; ampliació del parc públic d'habitatge; eliminació del criteri poblacional previst en el Pla estatal d'habitatge; publicació de l'estat de les concessions de transport públic; posada en marxa del corredor mediterrani; eliminació de les esclletes salarials i de les violències masclistes; impuls de les empreses multinacionals en la captació de les inversions intragrup, desenvolupament del Pla d'energia sostenible de la Comunitat Valenciana 2020 i del Pla estratègic de la indústria valenciana; aprofundiment en el compromís amb la regeneració democràtica i la implantació d'una nova cultura de la integritat que fomenti la participació ciutadana i done suport a l'associacionisme; adopció de diverses mesures en matèria de projecte estratègic cultural, bones pràctiques, escoles de música i promoció de la creació artística; i foment de les polítiques integradores i democràtiques de la Unió Europea en defensa dels drets humans cap a les migracions per tal de lluitar contra les polítiques d'odi, racisme i xenofòbia.

2. Activitat ordinària de control

Pel que fa a l'activitat de control del Poder Executiu, durant el període objecte d'anàlisi només s'han presentat i substanciat iniciatives de control de caràcter ordinari, és a dir, iniciatives de control que no impliquen la retirada de la confiança parlamentària al Consell.

Com ja s'ha exposat, durant el lapse temporal que abasta aquesta *Crònica Parlamentària* només va haver-hi dos períodes de sessions, ja que el segon de l'any 2018, iniciat al setembre, es va prorrogar fins el dia 5 de març de 2019. Això va tenir un efecte molt significatiu en la tramitació de les iniciatives de control, ja que contràriament al que era previsible amb la finalització del període de sessions el 31 de desembre de 2018, en prorrogar-se el període de sessions, les iniciatives no van decaure sinó que van conservar la seua disponibilitat de tramitació,

si bé durant el mes de gener es va deixar en suspens el període per a contestar les preguntes al Consell i les sol·licituds de documentació, la qual cosa, *de facto*, implicà l'ampliació del període per a atendre les iniciatives afectades.

Per una altra banda, l'any 2018 no ha implicat un canvi de tendència respecte als anys anteriors de la IX Legislatura. S'han mantingut nivells elevadíssims d'activitat parlamentària en la majoria de les categories d'iniciatives tret de les preguntes amb resposta escrita, de les quals només se'n van formular 10.644 front a les 23.538 de 2017 o les 12.581 de 2016, tot i que les xifres segueixen sent molt significatives. Contràriament, altres iniciatives de control com ara les preguntes amb resposta oral en Ple, les mocions, les interpel·lacions o les sol·licituds de compareixença van repuntar en aquest període respecte a 2017, com es veu en els annexos.

Així, entre gener de 2018 i març de 2019 es van presentar 347 sol·licituds de compareixença, de les quals van arribar a substanciar-se'n 83 i se'n van retirar 11. En acabar la Legislatura van caducar-ne dues-centes quaranta-cinc. També es van presentar 139 interpel·lacions, la xifra més alta en els quatre anys de la Legislatura. De les interpel·lacions formulades, se'n van substanciar 58, nou van ser retirades i les setanta-dues restants van caducar. I, com a conseqüència es van presentar 46 mocions subsegüents, de les quals vint-i-cinc es van aprovar, 11 van ser rebutjades i 10 caducaren.

Pel que fa les preguntes, les diputades i els diputats van formular 10.644 preguntes amb sol·licitud de resposta escrita, menys de la meitat que en 2017, quan només en el primer període de sessions se'n van formular 16.761. Es van admetre a tràmit –10.595– i van obtindre resposta del Consell 9.528, i van caducar per la dissolució anticipada de les Corts 1.337. En la tramitació d'aquestes preguntes, el Consell va sol·licitar la pròrroga del període de contestació en 4.716 casos, sol·licitud que va ser concedida per la Mesa de les Corts.

La ingent quantitat de respostes a les preguntes formulades va dur la Mesa a adoptar l' Acord 2.948/IX, de 31 d'octubre de 2018 (BOCV núm. 316), en virtut del qual la publicació de les respostes a les preguntes escrites, en lloc de publicar-se en el *Butlletí Oficial de les Corts* passava a realitzar-se en el web institucional de les Corts, fins la finalització de la IX Legislatura.

També la xifra de preguntes amb resposta oral en Ple va experimentar un notable increment durant el tram final de la Legislatura, ja que se'n van registrar 616, de les quals només van arribar a contestar-se'n 267. Aquella quantitat és la més alta per anualitats de la IX Legislatura.

Finalment pel que fa a les preguntes, durant el període de referència es van presentar 49 preguntes amb resposta oral en comissió, i d'elles, només van contestar-se'n oralment huit, la qual cosa suposa una disminució significativa de les xifres de la resta de la Legislatura i que fa palesa la importància que els grups parlamentaris han volgut donar al Ple com a espai de control a l'Executiu front a les comissions en el tram final de la Legislatura. Les preguntes d'interés general al President del Consell, que se substancien en cada sessió ordinària del ple no depenen de la voluntat fiscalitzadora dels grups parlamentaris, sinó de la freqüència de les sessions plenàries. En aquest període els grups parlamentaris han preguntat al President del Consell en 80 ocasions, si bé les quatre últimes preguntes que es van anunciar no van arribar a realitzar-se en dissoldre's la Cambra i no celebrar-se el Ple que estava convocat.

De la resta d'iniciatives d'impuls i control del Consell, es van aprovar 104 proposicions no de llei ordinàries, de les 393 presentades, es formularen 171 proposicions no de llei de tramitació urgent, de què se'n van aprovar en el Ple vint-i-una i no van ser preses en consideració set; i dues proposicions no de llei de tramitació immediata que van ser aprovades.

Cal parar especial atenció al fet que en el tram final de la Legislatura es va sol·licitar la creació de set comissions. El Ple va aprovar la creació

de dues de les comissions proposades, dues propostes van ser retirades, dues van ser rebutjades pel Ple i una va caducar en acabar la Legislatura.

Les propostes de creació de comissions que van ser aprovades són:

- Comissió especial d'estudi sobre la reforma de la Política Agrària Comuna (PAC), proposada pel Grup Parlamentari Popular, que no es va arribar a constituir.
- Comissió especial d'investigació sobre el finançament electoral del PSPV i Bloc entre 2007 i 2008, a proposta dels Grups Parlamentaris Ciudadanos i Podemos-Podem, que tot i constituir-se i començar a funcionar no va acabar els treballs a causa de la dissolució anticipada de la Cambra.

Les propostes de creació de comissions que van ser rebutjades pel Ple són:

- Comissió especial d'estudi sobre la situació del sector de la pesca, així com el seu ús, viabilitat, polítiques públiques i finançament al llac de l'Albufera de València, a proposta del Grup Parlamentari Ciudadanos.
- Comissió especial d'estudi de les inversions estratègiques a la Comunitat Valenciana, del seu finançament i dels objectius a plantejar fins 2024, a proposta del Grup Parlamentari Popular.

Per concloure aquest apartat, cal fer una referència a les sol·licituds de documentació previstes en l'article 12 del Reglament de les Corts.

Tot continuant la tònica constant en la IX Legislatura, durant 2018 i 2019 s'han formulat 7.366 iniciatives d'aquest tipus, adreçades principalment al Consell, i també, en molta menor quantitat, a administracions locals o a altres administracions públiques com ara les universitats o l'administració d'altres Comunitats Autònomes. D'aquestes sol·licituds, la dissolució de les Corts va provocar que en quedaren sense atendre 1.130.

Atesa la rellevància de la xifra, convé indicar que durant la IX Legislatura de les Corts s'han tramitat 24.460 peticions de documentació per part de les diputades i dels diputats a l'Administració del Consell i a la resta d'administracions públiques. És aquesta, de

manera destacada, la segona iniciativa parlamentària més usada després de les preguntes amb sol·licitud de resposta escrita (48.880 preguntes, durant la Legislatura).

3. Comissions d'estudi i investigació

Al llarg del període que abasta aquesta *Crònica* s'han celebrat reunions de diverses comissions d'investigació i estudi. Algunes d'elles han conclòs els seus treballs i han vist els seus dictàmens aprovats pel Ple. És el cas de la Comissió d'investigació per a esbrinar els motius de contaminació dels aqüífers que abasteixen d'aigua potable els municipis del nostre territori, com és el cas de la comarca de la Ribera, el temps i les conseqüències per al consum humà d'aigua contaminada, en especial l'afectació a les embarassades i xiquets, el dictamen de la qual va ser aprovat per unanimitat del Ple el dia 30 de gener de 2019 (BOCV núm. 343).

Així mateix, també va concloure els seus treballs la Comissió especial d'estudi sobre la situació del sector ramader i els seus productes, la viabilitat dels escorxadors públics existents i les polítiques públiques i de finançament d'aquests, el dictamen de la qual va ser aprovat pel Ple el 17 d'octubre de 2018 (BOCV núm. 315) per unanimitat. En la mateixa sessió del Ple va aprovar-se, per majoria, l'informe elaborat per la Subcomissió per a l'estudi de la gestió de l'aigua de la Comunitat Valenciana i possibles alternatives d'actuació davant els efectes del canvi climàtic i les necessitats humanes de l'aigua, aprovat pel Ple de les Corts (BOCV núm. 315), al qual havia presentat un vot particular el Grup Parlamentari Popular.

Altres comissions, però, no van poder acabar els seus treballs en el termini fixat a causa de la dissolució anticipada, com ara la Comissió d'investigació sobre tots els aspectes de la gestió general de les institucions firals de la Comunitat Valenciana, Fira València i Institució Firal Alacantina, els últims anys, els possibles costos de les operacions d'ampliació i modernització en ambdós casos, i la gestió dels préstecs

del BEI i dels avals públics concedits a aquestes institucions. Aquesta Comissió va arribar a elaborar el dictamen en relació a Fira València, que fou aprovat amb vots particulars en la Comissió en la sessió de 25 de febrer de 2019, tanmateix, no va arribar a poder elaborar el dictamen pel que fa a la Institució Firal Alacantina, i en conseqüència, el Ple no va aprovar el dictamen de la Comissió.

En un cas semblant, la Comissió d'investigació de les activitats de l'empresa pública CIEGSA, després de diverses pròrrogues del termini per a concloure els seus treballs, va aprovar, en la sessió de 7 de febrer de 2019, el dictamen amb un vot particular del Grup Parlamentari Popular. Tanmateix, el dictamen no va ser inclòs en l'ordre del dia del Ple i, en conseqüència no va poder ser aprovat abans de la dissolució.

Unes altres comissions tampoc no van concloure el pla de treball marcat, i el decret de dissolució de la Cambra va interrompre els treballs quan encara hi quedaven compareixences per substanciar. Això va esdevindre amb la Comissió d'estudi sobre la possibilitat d'una reforma àmplia de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana per a adequar-lo a les necessitats actuals, la Comissió d'investigació sobre la contractació de la Generalitat amb la trama investigada en el marc de l'Operació Taula i la Comissió d'investigació sobre el finançament electoral del PSPV i Bloc entre 2007 i 2008.

Finalment, la conclusió de la Legislatura va comportar l'extinció d'altres comissions i subcomissions d'estudi que van arribar a constituir-se amb anterioritat tot i que no van passar de la fase preparatòria dels treballs. És el cas de la Subcomissió de mort digna i cures pal·liatives, de la Subcomissió d'estudi per a realitzar un canvi de model d'ordenació del territori, urbanisme i paisatge i la recerca d'instruments legals necessaris per a fer-ho possible, de la Comissió d'estudi sobre la possibilitat d'una nova Llei de Coordinació de Polícies Locals valencianes, i la Comissió d'estudi per analitzar la pobresa i la desigualtat a la Comunitat Valenciana.

En relació al desenvolupament de l'activitat de les comissions d'investigació, s'han suscitat un seguit d'incidències que han donat lloc a que els Serveis Jurídics de les Corts hagen d'emetre diversos informes jurídics. A més d'aquests informes jurídics, també en relació a una Comissió d'investigació de les Corts, el Tribunal Constitucional ha dictat la Sentència 133/2018, de 13 de desembre, sobre la qual es parlarà més endavant.

Els aspectes que han donat lloc a anàlisis dels Serveis Jurídics tenen a veure amb l'obligació de declarar de les persones que compareixen davant una comissió d'investigació; la possible col·lisió entre allò establert en el pla de treball d'una comissió d'investigació i l'article 6 de la Resolució de Presidència de caràcter general 4/IV, de 22 de març de 1996, relatiu a la manera de substanciar-se les compareixences en les comissions d'investigació.

A més, la dinàmica d'aquesta classe de comissions ha fet paleses un seguit de problemes (dificultats de localització de les persones que han de comparèixer, drets i obligacions de les persones compareixents, etc...) que han fet aconsellable l'emissió, al final de la Legislatura, d'un informe genèric pels Serveis Jurídics al voltant de la casuística plantejada per aquestes comissions en la IX Legislatura, l'anàlisi de la seua regulació i la formulació de suggeriments de millora, així com la incidència que en el futur d'aquestes comissions ha de tindre la STC 133/2018.

II. Funció legislativa

Al llarg del període que analitzem, el Ple de les Corts Valencianes ha aprovat trenta-quatre lleis, la qual cosa suposa el 46 % de la totalitat de les lleis aprovades durant aquesta novena Legislatura. D'elles, vint-i-huit van ser aprovades durant 2018 i les altres sis, ja al 2019.

Cal destacar, com s'ha dit, que per Acord de la Mesa de 17 de desembre de 2018, es va prorrogar el període de sessions que havia de concloure el 31 de desembre de 2018 fins que entrara en vigor el decret

de dissolució de les Corts Valencianes i la convocatòria de les eleccions de 2019. Com a conseqüència d'açò, durant el mes de gener de 2019 va continuar la tramitació ordinària dels procediments parlamentaris, inclosos els de naturalesa legislativa, la qual cosa va permetre desplegar els treballs en comissió i ple conduents a aprovar projectes normatius ja en tramitació. Així mateix, cal indicar que durant la tramitació dels projectes de llei de pressupostos i de mesures fiscals, de gestió administrativa i financera i d'organització de la Generalitat, durant els mesos de novembre i desembre, va continuar l'activitat legislativa ordinària.

1. Lleis aprovades

- Llei 1/2018, de 9 de febrer, de la Generalitat, reguladora de l'Institut Valencià d'Art Modern (IVAM).
- Llei 2/2018, de 16 de febrer, de la Generalitat, de modificació de la Llei 14/2010, de 3 de desembre, d'espectacles públics, activitats recreatives i establiments públics.
- Llei 3/2018, de 16 de febrer, de la Generalitat, per la qual es modifiquen els articles 17, 18 i 22, i la disposició transitòria quarta, de la Llei 3/2011, de 23 de març, de la Generalitat, de comerç de la Comunitat Valenciana.
- Llei 4/2018, de 21 de febrer, de la Generalitat, per la qual es regula i promou el plurilingüisme en el sistema educatiu valencià.
- Llei 5/2018, de 6 de març, de la Generalitat, de l'Horta de València.
- Llei 6/2018, de 12 de març, de la Generalitat, de modificació de la Llei 14/2010, de 2 de desembre, de la Generalitat, d'espectacles públics, activitats recreatives i establiments públics.
- Llei 7/2018, de 26 de març, de la Generalitat, de seguretat ferroviària.
- Llei 8/2018, de 20 d'abril, de la Generalitat, de modificació de la Llei 10/2014, de 29 de desembre, de la Generalitat, de Salut de la Comunitat Valenciana.

- Llei 9/2018, de 24 d'abril, de la Generalitat, de modificació de la Llei 11/2003, de 10 d'abril, de la Generalitat, sobre l'estatut de les persones amb discapacitat.
- Llei 10/2018, de 18 de maig, de la Generalitat, de creació del Consell de l'Audiovisual de la Comunitat Valenciana (CACV).
- Llei 11/2018, de 21 de maig, de la Generalitat, de modificació de la Llei 10/1994, de 19 de desembre, de creació del Consell Jurídic Consultiu de la Comunitat Valenciana.
- Llei 12/2018, de 24 de maig, de la Generalitat, de publicitat institucional per a l'interés ciutadà i la concepció col·lectiva de les infraestructures públiques.
- Llei 13/2018, d'1 de juny, de la Generalitat, de modificació de la Llei 3/1993, de 9 de desembre, de la Generalitat, forestal de la Comunitat Valenciana.
- Llei 14/2018, de 5 de juny, de la Generalitat, de gestió, modernització i promoció de les àrees industrials de la Comunitat Valenciana.
- Llei 15/2018, de 7 de juny, de la Generalitat, de turisme, oci i hospitalitat de la Comunitat Valenciana.
- Llei 16/2018, de 28 de juny, de la Generalitat, de drets i garanties de la dignitat de la persona en el procés d'atenció al final de la vida.
- Llei 17/2018, d'11 de juliol, de la Generalitat, de modificació de la Llei 21/2017, de 28 de desembre, de mesures fiscals, de gestió administrativa i financera i d'organització de la Generalitat.
- Llei 18/2018, de 13 de juliol, de la Generalitat, per al foment de la responsabilitat social.
- Llei 19/2018, de 13 de juliol, de la Generalitat, d'acceleració de la inversió a projectes prioritaris (LAIP).
- Llei 20/2018, de 25 de juliol, de la Generalitat, del mecenatge cultural, científic i esportiu no professional a la Comunitat Valenciana.
- Llei 21/2018, de 16 d'octubre, de la Generalitat, de mancomunitats de la Comunitat Valenciana.

- Llei 22/2018, de 6 de novembre, de la Generalitat, d'Inspecció General de Serveis i del sistema d'alertes per a la prevenció de males pràctiques en l'Administració de la Generalitat i el seu sector públic instrumental.
- Llei 23/2018, de 29 de novembre, de la Generalitat, d'igualtat de les persones LGTBI.
- Llei 24/2018, de 5 de desembre, de la Generalitat, de mediació de la Comunitat Valenciana.
- Llei 25/2018, de 10 de desembre, de la Generalitat, reguladora de l'activitat dels grups d'interés de la Comunitat Valenciana.
- Llei 26/2018, de 21 de desembre, de la Generalitat, de drets i garanties de la infància i adolescència.
- Llei 27/2018, de 27 de desembre, de mesures fiscals, de gestió administrativa i financera i d'organització de la Generalitat.
- Llei 28/2018, de 28 de desembre de 2018, de pressupostos de la Generalitat per a l'exercici 2019.
- Llei 1/2019, de 5 de febrer, de la Generalitat, de modificació de la Llei 5/2014, de 25 de juliol, d'ordenació del territori, urbanisme i paisatge de la Comunitat Valenciana.
- Llei 2/2019, de 6 de febrer, de la Generalitat, de reforma de la Llei 3/2013, de 26 de juliol, dels contractes i altres relacions jurídiques agràries, per a exigència de la forma escrita i per a la creació del registre d'operadors, contractes i relacions jurídiques agràries.
- Llei 3/2019, de 18 de febrer, de la Generalitat, de serveis socials inclusius de la Comunitat Valenciana.
- Llei 4/2019, de 22 de febrer, de la Generalitat, de modificació del capítol II del títol III de la Llei 6/1997, de 4 de desembre, de la Generalitat Valenciana, de consells i col·legis professionals de la Comunitat Valenciana.
- Llei 5/2019, de 28 de febrer, de la Generalitat, d'estructures agràries de la Comunitat Valenciana.
- Llei 6/2019, de 15 de març, de la Generalitat, de modificació de la Llei 1/2011, de 22 de març, per la qual s'aprova l'Estatut de les

persones consumidores i usuàries de la Comunitat Valenciana, en garantia del dret d'informació de les persones consumidores en matèria de titulització hipotecària i altres crèdits i davant de certes pràctiques comercials.

De les lleis aprovades, 22 tenen el seu origen en la iniciativa legislativa governamental, mentre que les 12 restants, són conseqüència de l'exercici de la iniciativa legislativa dels grups parlamentaris. Respecte a la tramitació dels projectes de llei cal ressenyar, a més de l'elevat nombre d'esmenes parcials que s'han presentat, la quantitat total de 820 esmenes transaccionals que s'han presentat al conjunt de projectes i proposicions de lleis tramitats en el període, sense tindre en compte les presentades al projecte de llei de pressupostos. Això dona una clara idea de l'ingent treball de negociació que s'ha produït en les comissions legislatives durant aquesta legislatura.

2. Iniciatives legislatives no aprovades

La dissolució anticipada de les Corts Valencianes, el dia 5 de març de 2019, va comportar entre altres efectes, que decaigueren un seguit d'iniciatives legislatives que es trobaven en diferents estadis de tramitació:

- Projecte de llei, de la Generalitat, de la informació geogràfica i de l'Institut Cartogràfic Valencià.
- Projecte de llei, de la Generalitat, del joc de la Comunitat Valenciana.
- Projecte de llei, de la Generalitat, de la Sindicatura de Greuges de la Comunitat Valenciana.
- Proposició de llei per la qual es deroga la disposició addicional cinquena de la llei 14/2010, de 3 de desembre, d'espectacles públics, activitats recreatives i establiments públics.
- Proposició de llei de modificació de la llei 1/2015, de 6 de febrer, d'Hisenda, del Sector Públic i de Subvencions i de la llei 8/2010,

de 23 de juny, de la Generalitat, de Règim Local de la Comunitat Valenciana.

- Proposició de Llei de modificació de la Llei 1/1987, de 31 de març, electoral valenciana.
- Proposició de Llei valenciana sobre les competències de les diputacions provincials.
- Proposició de Llei per a la prevenció de residus i el foment de l'economia circular a la Comunitat Valenciana.
- Proposició de Llei per la qual es modifica l'apartat a) del punt dos de la disposició addicional tercera de la Llei 7/2018, de 26 de març, de seguretat ferroviària.
- Proposició de Llei de reforma de la Llei 10/2018, de 18 de maig, de la Generalitat, de creació del Consell de l'Audiovisual de la Comunitat Valenciana.
- Proposició de Llei del servei de transport públic discrecional de persones viatgeres en vehicles turisme en règim d'arrendament amb conductor (VTC).
- Proposició de Llei de modificació de la Llei 14/2010, de 3 de desembre, d'espectacles públics, activitats recreatives i establiments públics.
- Proposició de Llei de modificació de la Llei 6/2002, de 2 d'agost, d'estatut dels expresidents de la Generalitat.

El dia 17 de gener de 2019, el Ple va aprovar per majoria la proposició de Llei electoral valenciana, presentada pels Grups Parlamentaris Socialista, Compromís i Podem-Podem, això no obstant, la majoria aconseguida no va assolir les 3/5 parts de la Cambra, tal i com exigeix l'article 24 de l'Estatut d'Autonomia, per la qual cosa, la iniciativa no es va considerar aprovada. Tot i això, també va caducar una proposició de Llei de reforma de la Llei Electoral, del Grup Parlamentari Socialista, d'abast limitat a la modificació de la barrera electoral. En aquesta Legislatura, com en d'altres anteriors, la modificació de la Llei Electoral Valenciana també ha suscitat l'interés de la Cambra, si bé com

en anteriors legislatures, no s'ha arribat a crear el consens necessari exigint per l'Estatut d'Autonomia.

Tampoc no va arribar a aprovar-se en aquesta Legislatura la proposició de llei de modificació de la disposició addicional segona de la Constitució espanyola per a la reintegració efectiva del dret civil valencià, presentada pels grups parlamentaris Popular, Socialista, Compromís i Podemos-Podem, tot i que va arribar a ser-ne aprovat el dictamen en la Comissió l'11 de febrer de 2019.

3. La reforma de l'Estatut d'Autonomia

En la IX Legislatura va concloure la reforma de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana que les Corts Valencianes havien aprovat el 9 de març de 2011 a partir d'un projecte de proposició de llei orgànica de reforma de la disposició addicional primera de l'Estatut d'autonomia de la Comunitat Valenciana. La tramitació d'aquesta proposició de llei orgànica, ha sofert diversos ajornaments en el Congrés dels Diputats durant huit anys i quatre legislatures, fins que la Comissió Constitucional del Congrés dels Diputats va aprovar-ne el dictamen el 13 de desembre de 2018 i el 20 de desembre següent el Ple de la Cambra Baixa va aprovar la proposició de reforma estatutària. El tràmit en el Senat va concloure el 20 de febrer de 2019.

Durant la tramitació en les Corts Generals es va modificar la proposició aprovada per les Corts Valencianes, que inicialment implicava una modificació de la disposició addicional primera de l'Estatut, per a convertir-la en un nou apartat 4 de l'article 52 de l'Estatut.

La Comissió de Coordinació, Organització i Règim de les Institucions de la Generalitat va conèixer l'Acord motivat de les Corts Generals en la seua sessió de 27 de febrer, va emetre el seu informe de conformitat amb les modificacions introduïdes per les Corts Generals. El Ple va aprovar l'informe de la Comissió per una àmplia majoria: 84 vots a favor, cap en contra i 8 abstencions. I el 13 de març es va publicar la Llei orgànica 3/2019, de 12 de març, de reforma de l'Estatut d'Autonomia

de la Comunitat Valenciana en matèria de participació de la Generalitat Valenciana en les decisions sobre inversió de l'Estat en la Comunitat Valenciana, amb la qual acabava el procés de reforma estatutària iniciat el 2011.

4. Altres funcions legislatives

En el tram final de la Legislatura, el Consell ha fet un ús moderat de les seues facultats per a dictar normes amb rang de llei, en total, ha aprovat deu decrets llei que han sigut validats per les Corts Valencianes, tant en sessions plenàries com en sessions de la Diputació Permanent.

Els decrets llei que les Corts han validat són:

- Decret llei 7/2017, de 29 de desembre, del Consell, pel qual s'habiliten els procediments i autoritzacions necessàries per a la subrogació de la titularitat del deute financer de la Fira Mostrari Internacional de València i de la Institució Firal Alacantina, i el seu procés de reestructuració.
- Decret llei 8/2017, de 29 de desembre, del Consell, de modificació de la Llei 3/2011, de 23 de març, de la Generalitat, de comerç de la Comunitat Valenciana, en matèria de promoció de fires comercials oficials com a servei d'interés general autonòmic.
- Decret llei 1/2018, de 2 de febrer, del Consell, pel qual es deroga la disposició addicional segona, sobre el personal en els establiments de distribució al detall i venda al públic de carburants i combustibles, de la Llei 1/2011, de 22 de març.
- Decret llei 2/2018, d'11 de maig, del Consell, de modificació de la Llei 17/2017, de 13 de desembre, de coordinació de policies locals de la Comunitat Valenciana.
- Decret llei 3/2018, de 13 de juliol, del Consell, pel qual es modifica la Llei 22/2017, de 29 de desembre, de pressupostos de la Generalitat per a l'exercici 2018.

- Decret Llei 4/2018, de 9 de novembre, del Consell, pel qual s'autoritza la creació de la Societat Valenciana de Gestió Integral dels Serveis d'Emergències.
  - Decret Llei 1/2019, de 18 de gener, del Consell, de modificació de la Llei 28/2018, de 28 de desembre, de pressupostos de la Generalitat per a l'exercici 2019.
  - Decret Llei 2/2019, de 22 de febrer, del Consell, de modificació de la Llei 17/2017, de 13 de desembre, de coordinació de policies locals de la Comunitat Valenciana.
  - Decret Llei 3/2019, de 22 de març, del Consell, pel qual s'adopten mesures per a afavorir l'accés universal als serveis públics que permeten el sanejament de les entitats locals amb especials dificultats economicofinanceres, i el cofinançament de serveis en zones de baixa densitat poblacional de la Comunitat Valenciana.
  - Decret Llei 4/2019, de 29 de març, del Consell, de prestació del servei de transport públic discrecional de persones viatgeres mitjançant arrendament de vehicles amb conductor.
- Llevat dels dos últims decrets lleis, validats per la Diputació Permanent, la resta han estat validats pel Ple de les Corts Valencianes.

5. Actualització de la numeració dels articles del Reglament de les Corts Valencianes

Al final de la Legislatura, la Mesa de les Corts Valencianes va aprovar, mitjançant l'Acord número 3262/IX, de 17 d'abril de 2019, autoritzar els Serveis Jurídics a dur a terme una actualització en la numeració dels títols i articles del Reglament de les Corts Valencianes per tal d'eliminar la denominació d'algun d'ells com a *bis*, *ter* o *quater*. Amb aquesta actuació es pretén aconseguir dotar de més claredat el reglament de la cambra, i sense que açò implique afectar el contingut de l'articulat, si bé es corregeixen les referències numèriques creuades que hi haja en els articles afectats, així com en les resolucions de Presidència.

III. Funció electiva

En el temps al qual es refereix aquesta *Crònica*, l'activitat electiva de les Corts ha estat més aviat escassa i generalment vinculada a la cobertura de vacants en els llocs institucionals que ha de designar la Cambra.

El 24 de maig de 2018, el Ple va cobrir les vacants existents en la representació de les Corts en el Consell Valencià de Cooperació al Desenvolupament amb la designació de la diputada Sagrario Sánchez Cortés i del diputat David Torres García com a vocals titulars, i de la diputada Blanca Garrigues Francés i del diputat César Jiménez Doménech com a vocals suplents.

El 29 de novembre de 2018, i en compliment del que s'estableix en l'article 13.3.a) de la Llei 6/2016, de 15 de juny, de la Generalitat, el Ple va elegir el senyor Marc Pallarès Piquer, com a vocal del Consell Rector de la Corporació Valenciana de Mitjans de Comunicació, pel temps que resta del mandat de la vacant que va deixar el Senyor Vicent Vergara del Toro.

També en aquest període es van designar les diputades Rosa Peris Cervera i Isaura Navarro Casillas i el diputat César Jiménez Doménech, per a formar part del Consell Assessor d'RTVE a la Comunitat Valenciana, atesa l'existència de sengles vacants produïdes per la dimissió de les persones que havien estat designades anteriorment.

El 17 de gener de 2019, el Ple va acordar elevar al Consell General del Poder Judicial la terna de juristes per a cobrir la plaça vacant de magistrat o magistrada de la Sala Civil i Penal del Tribunal Superior de Justícia de la Comunitat Valenciana. La terna estava formada per la senyora Catalina Vidales Rodríguez i pels senyors José Antonio Nuño de la Rosa Amores i Vicente Manuel Torres Cervera, qui finalment va estar designat pel Consell General del Poder Judicial.

Finalment, el 23 de gener, la Mesa va acordar el nomenament, en representació dels Grups Parlamentaris, dels vocals no judicials de la Junta Electoral de la Comunitat Valenciana. En aquest cas, van ser designades les catedràtiques de la Universitat de València Ángeles Solanes Corella i María Amparo Ballester Pastor i el catedràtic de la mateixa Universitat Carlos Flores Juberías. La designació de la Junta

Electoral de la Comunitat Valenciana va realitzar-se per Decret 29/2019, de 8 de març, del Consell.

En la darrera sessió plenària de la Legislatura es va aprovar el nomenament de la senyora Sofia García Solís per a ocupar la vacant d'una vocalia de la Comissió executiva del Consell de Transparència, Accés a la Informació Pública i Bon Govern, produïda per la dimissió de l'anterior titular.

IV. Activitat judicial

Al marge de la conflictivitat jurisdiccional en seu contenciosa administrativa inherent a l'activitat com a Administració pública que té les Corts Valencianes, és especialment interessant deixar constància en aquesta *Crònica* de l'activitat del Tribunal Constitucional en relació a les funcions estrictament parlamentàries de la Cambra.

En primer lloc, s'ha de fer referència a la resolució de l'únic conflicte que té l'origen en períodes anteriors, fins i tot, en legislatures anteriors, i que ha conclòs durant l'any 2018: el recurs presentat pel President del Govern d'Espanya contra la Llei 1/2006, de 19 d'abril, de la Generalitat, del Sector Audiovisual (recurs 584/2007), en el qual el Tribunal Constitucional va dictar la sentència 28/2018, de 8 de març. En aquesta sentència, l'Alt Tribunal declara la pèrdua sobrevinguda del recurs pel que fa als articles 36.2 i 46 de la Llei recorreguda, i declara inconstitucionals les lletres a), b) i c) dels articles 38.2 i 45.2. També declara inconstitucionals els apartats 3, 4, 5, 6 i 7 dels articles 38 i 45 de la Llei 1/2006. Igualment, el Tribunal resol que són conformes a la Constitució l'article 32.3 i la disposició addicional única segons la interpretació que hi ha en els fonaments de la sentència.

Durant la Legislatura que ha acabat, també s'han suscitat alguns conflictes de constitucionalitat, que també han estat resolts pel Suprem Intèrpret.

- a) El recurs d'inconstitucionalitat núm. 5424/2017, presentat pel President del Govern d'Espanya contra l'article 3 la Llei 3/2017,

de 3 de febrer, de la Generalitat, per a pal·liar i reduir la pobresa energètica (electricitat, aigua i gas) a la Comunitat Valenciana va ser declarat extingit per pèrdua sobrevinguda de l'objecte mitjançant interlocutòria 84/2018, de 6 de novembre, atés que la disposició derogatòria única c), de la Llei 19/2017, de 20 de desembre, de la Generalitat, de renda valenciana d'inclusió havia derogat l'esmentat article 3 recorregut.

- b) El recurs d'inconstitucionalitat núm. 5425/2017, interposat també pel President del Govern central contra diversos articles de la Llei 2/2017, de 3 de febrer, de la Generalitat, de la funció social de l'habitatge de la Comunitat Valenciana. Aquest recurs va ser resolt mitjançant la sentència 80/2018, de 5 de juliol, declara contrari a la Carta Magna l'incís «i jurisdiccionals» de l'article 6.1 de la Llei recorreguda; també declara inconstitucionals els articles 12.4 i 13 i l'annex I de la Llei 2/2017; i així mateix anul·la per ser contraris a la Llei suprema, i en la mesura que resulte d'aplicació als sectors energètics del gas i l'electricitat, l'article 23.5. A més, declara l'Alt Tribunal la constitucionalitat de l'article 5.3 b) interpretat segons el fonament quart de la sentència. Finalment, desestima el recurs en la resta de peticions.

La sentència inclou dos vots particulars discrepants, dels magistrats Juan Antonio Xiol Ríos, el primer; i de Ricardo Enríquez Sancho, amb l'adhesió de Santiago Martínez-Vares García, el segon.

- c) L'últim recurs d'inconstitucionalitat que ha resolt el Tribunal Constitucional en relació a l'activitat legislativa de les Corts en la IX Legislatura és el que van formular cinquanta senadores i senadors del Grup Parlamentari Popular contra l'apartat 65 de l'article únic de la Llei 8/2018, de 20 d'abril, de la Generalitat, de modificació de la Llei 10/2014, de 29 de desembre, de la Generalitat, de Salut de la Comunitat Valenciana. En la sentència 14/2019, de 31 de gener, que resol aquest recurs, el Tribunal declara nuls els termes «de titularitat pública» en la redacció de la Llei dona a l'article 79.2 de la Llei 10/2014.

La sentència té dos vots particulars concurrents formulats per la vicepresidenta del Tribunal, Encarnación Roca Trías, i pel magistrat Fernando Valdés Dal-Ré.

El 13 de desembre de 2018 el Tribunal Constitucional va dictar la seua sentència 133/2018, en aquest cas, a partir del recurs d'empara presentat per una persona física que havia comparegut en la Comissió d'investigació sobre l'accident de la línia 1 de Metrovalència del 3 de juliol de 2006. L'actor va recórrer contra les conclusions de la Comissió d'investigació, en les quals es declarava el demandant com a responsable polític de l'accident esmentat, i contra la resolució del President de les Corts Valencianes de 12 de juliol de 2017 en què li comunicava que les conclusions de la Comissió tenien caràcter polític i mancaven de qualsevol efecte jurídic.

En la seua decisió, el Tribunal Constitucional entén que hi ha hagut una vulneració del dret fonamental a l'honor de l'actor i acorda restablir-lo en el seu dret i, en conseqüència, declarar la nul·litat exclusivament de la conclusió que es refereix al demandant d'empara.

La sentència té dos vots particulars. El primer, de la vicepresidenta Encarnación Roca Trías, és concurrent amb l'opinió majoritària de la Sala; contràriament, el del magistrat Juan Antonio Xiol Ríos, és discrepant amb el criteri majoritari.

Finalment, es troba pendent de resolució el recurs d'inconstitucionalitat núm. 344/2019, presentat per 50 diputades i diputats del Grup Parlamentari Popular en el Congrés dels Diputats contra diversos preceptes de la Llei 21/2018, de 16 d'octubre, de la Generalitat, de mancomunitats de la Comunitat Valenciana.

V. Sessions dels òrgans

En l'any 2018 i fins a la constitució de la X Legislatura, el 16 de maig de 2019, el Ple de les Corts Valencianes s'ha reunit en 30 ocasions.

La Mesa de les Corts, en aquest mateix període, s'ha reunit en seixanta-set sessions, mentre que la Junta de Síndics ho ha fet quaranta-huit vegades.

La Diputació Permanent s'ha reunit en tres ocasions: la primera el 31 d'agost de 2018, en la qual es va substanciar la compareixença del President del Consell per a explicar les actuacions dutes a terme per la Generalitat per a l'extinció de l'incendi produït a Llutxent, així com les actuacions efectuades al llarg de l'any dirigides a la prevenció dels incendis forestals en els boscos de la Comunitat Valenciana. Així mateix, se sol·licitava que el President informara a la Cambra de les gestions realitzades per la Generalitat amb el Govern central per a la donació d'ajudes d'emergència als damnificats per l'incendi, sol·licitada pel Grup Parlamentari Popular.

La segona sessió de la Diputació Permanent ja va tindre lloc una vegada dissolta la Cambra, el 10 d'abril de 2019, per a validar dos decrets llei, el 2/2019, de 22 de febrer, i el 4/2019, de 22 de març.

Finalment, el dia 24 d'abril de 2019, es va celebrar l'última de les reunions de la Diputació Permanent de la IX Legislatura. En aquesta sessió es van substanciar sengles compareixences, en una d'elles el Conseller d'Hisenda i Model Econòmic va comparéixer per a explicar les raons per les quals s'estava produint un retard en la recepció dels fons del Fons de Liquidesa Autònoma (FLA), per a detallar el pla d'ajust presentat davant del Govern d'Espanya, com també de les gestions dutes a terme per part del Consell per a garantir el control de la despesa pública i per a informar sobre les conseqüències financeres que per a la Generalitat suposarà el referit bloqueig de l'aportació corresponent a la Comunitat, atenent una sol·licitud del Grup Parlamentari Popular. En la segona compareixença, sol·licitada pel Grup Parlamentari Podemos-Podem, per a retre comptes de les negociacions del Consell amb la concessionària sanitària DKV per tal de revertir la gestió privada de l'hospital de Dénia en la IX Legislatura, segons el compromís adquirit amb la ciutadania públicament i a través de l'Acord del Botànic, vista l'absència d'informació pública

al respecte, va comparéixer la Consellera de Sanitat Universal i Salut Pública.

Pel que fa a les Comissions, durant el període que s'analitza, les Comissions permanents legislatives s'han reunit en 135 ocasions, una mitjana d'onze vegades cadascuna, i sent les que més sessions han celebrat les Comissions d'Economia, Pressupostos i Hisenda i Medi Ambient, Aigua i Ordenació del Territori, que n'han celebrat 15 en el període. Dada aquesta coherent amb la tramitació d'iniciatives legislatives al seu si, com ara la reforma de la Llei d'Ordenació del Territori, Urbanisme i Paisatge i la Llei de Pressupostos. Per contra, la Comissió que menys sessions va tindre és la de Radiotelevisió Valenciana i de l'Espai Audiovisual, que només es va reunir sis vegades.

Les Comissions no permanents d'estudi i investigació, de les quals, com s'ha dit, nou tingueren activitat en el període estudiat, es van reunir, en conjunt cinquanta-nou vegades. La que en més ocasions es va reunir és, amb diferència, la Comissió d'investigació sobre els aspectes de la gestió general de les institucions firals de la Comunitat Valenciana (19 reunions). La van seguir la Comissió d'investigació de les activitats de l'empresa pública CIEGSA (10), i la Comissió d'investigació sobre la contractació de la Generalitat amb la trama investigada en el marc de l'Operació *Taula* i la Comissió d'investigació sobre el finançament electoral del PSPV i BLOC entre 2007 i 2008, amb 9 reunions cadascuna. La diferència en el nombre de sessions s'explica perquè les Comissions sobre l'Operació *Taula* i el finançament electoral es van constituir el 28 de setembre de 2018 i el 23 de maig de 2018, respectivament, amb la qual cosa la seua activitat no es desenvolupa en tot el període de temps analitzat, cosa que sí que passa amb la Comissió sobre les institucions firals. Pel que fa a la Comissió sobre l'empresa CIEGSA, tampoc desplega activitat en tot el lapse temporal, ja que el 4 de juny de 2018 es va obrir el termini per a presentar les conclusions, termini que es va ampliar ocasions reiterades fins acabar el dia 19 de febrer de 2019.

Per últim, com és habitual en els períodes finals de les legislatures, les Comissions permanents no legislatives a penes van tindre una activitat significativa, de manera que només es van reunir la Comissió de Govern Interior (3), la de Peticions (3), la d'Afers Europeus (2) i la de Drets Humans (1).

VI. Canvis en la composició dels òrgans de la Cambra i en els Grups Parlamentaris

Durant el període que s'analitza, els canvis en la composició dels òrgans de la Cambra han estat escassos, tot i que en algun cas, són canvis de certa rellevància.

1. Mesa

En primer lloc, el 8 de març de 2018 va renunciar a la condició de diputat Marc Pallarès Piquer, diputat del Grup Parlamentari Podemos-Podem, qui des del principi de la Legislatura havia ostentat la secretaria segona de la Mesa.

En conseqüència, el Ple de les Corts va haver d'elegir un nou membre de la Mesa, elecció que va recaure, el 4 d'abril en la diputada Irene Gómez Santos, també del Grup Parlamentari Podemos-Podem i que, també havia accedit a la condició de diputada en substitució de Marc Pallarès Piquer.

2. Diputació Permanent

Els canvis en la Diputació Permanent van afectar només als Grups Parlamentaris Socialista i Podemos-Podem. En el Grup Socialista, el 19 de juny de 2018 es va produir la substitució, com a membre titular de la Diputació Permanent d'Ana Barceló Chico per Mercedes Caballero Hueso.

En el Grup Parlamentari Podemos-Podem, es van produir dos canvis de membres titulars el dia 28 d'agost de 2018: van deixar de ser membres de la Diputació Permanent Antonio Montiel Márquez y José Francisco Almería Serrano, i van ser designats membres titulars Antonio Estañ García i Beatriz Gascó Verdier.

3. Grups Parlamentaris

En abril de 2018 va renunciar a la seua condició de diputada María Bernal Talavera, del Grup Parlamentari Popular, qui va ser substituïda per María Sagrario Sánchez Cortés.

El 8 de juny de 2018, la portaveu adjunta del Grup Parlamentari Socialista, Ana Barceló Chico va ser nomenada Consellera de Sanitat Universal i Salut Pública, motiu pel qual va ser substituïda com a portaveu adjunta del Grup Parlamentari Socialista per la diputada Toñi Serna Serrano.

Finalment, i pel que fa a baixes de diputats, al juliol va renunciar el diputat socialista Rafael Francisco Briet Seguí en ser nomenat director general d'Habitatge, Rehabilitació i Regeneració Urbana de la Generalitat Valenciana. El seu escó el va ocupar Jesús Sellés Quiles.

4. Canvis en la composició de les Comissions

En part com a conseqüència dels canvis anteriors, en 2018 i 2019 s'han produït 21 canvis en la composició de dènou Comissions, tant legislatives com no legislatives, permanents i no permanents. Alguns d'aquests canvis han afectat la Mesa de les Comissions. Així, José Francisco Almería Serrano va substituir Marc Pallarès Piquer en la presidència de la Comissió de Radiotelevisió Valenciana i de l'Espai Audiovisual Valencià; Rosa Peris Cervera també va substituir Ana Barceló Chico en la Comissió d'estudi sobre la possibilitat d'una reforma àmplia de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana per a adequar-lo a les necessitats actuals; i igualment, en la Comissió de Política Social i

Ocupació la diputada María Sagrario Sánchez Cortés va substituir en la secretaria de la Mesa la diputada María Bernal Talavera.

VII. Règim interior

En el transcurs de l'any 2018 i 2019 s'ha iniciat un procés de reforma de l'estructura administrativa de les Corts Valencianes. Emmarcat en aquest procés, la Mesa va aprovar el 30 de gener de 2018 l'Acord 2.298/IX, sobre creació, modificació, supressió i reclassificació de les places de la plantilla de personal de les Corts (BOCV 253), com a primer pas d'un ambiciós pla de modernització de l'Administració parlamentària entre les finalitats del qual hi ha ser una administració més qualificada tècnicament, àgil i eficaç per al compliment de les funcions parlamentàries; ser una administració més oberta, transparent i que permeta incrementar la participació ciutadana en les activitats del parlament; ser una administració més eficient i amb plenitud de control intern i extern sobre les despeses que es financen amb càrrec al pressupost de les Corts: respondre a les exigències d'un augment exponencial de l'activitat parlamentària; avançar en la instauració de l'administració electrònica en les Corts; adequar l'estructura de l'administració parlamentària a la definició de Secretaria General del Reglament de les Corts i l'Estatut del personal de les Corts Valencianes; realitzar les actuacions que permeten reduir al màxim possible la temporalitat de la provisió de llocs de treball en les Corts; i potenciar la integració de persones amb discapacitat en la funció pública de les Corts, entre d'altres.

Un segon pas d'aquest procés va ser l'adopció per la Mesa de les Corts, el 6 de juny de 2018, de l'acord d'aprovació de l'Oferta Pública d'Ocupació de 2018 (BOCV núm. 284), que afectava a trenta-una places de distinta categoria. Amb aquesta Oferta Pública d'Ocupació, la Mesa també va aprovar el 17 de juliol de 2018, l'Acord de la Mesa de les Corts sobre la gestió de les convocatòries de l'oferta pública d'ocupació de les Corts de 2018 (BOCV núm. 297).

Un altre aspecte que també ha afectat el règim intern de la Cambra és l'aprovació pel Ple de les Corts del 25 d'octubre de 2018, de la modificació de l'Estatut de Personal de les Corts Valencianes, el text consolidat del qual es va publicar en el BOCV núm. 346.

També en l'àmbit del personal de les Corts Valencianes, al final de la Legislatura, en concret el dia 13 de maig de 2019, la Mesa va aprovar el Pla d'Igualtat de Gènere de les Corts Valencianes, amb un seguit de mesures destinades a establir una situació d'igualtat entre dones i hòmens en les Corts Valencianes, tot corregint situacions de desigualtat detectades en l'anàlisi prèvia.

Finalment, en un altre àmbit d'activitat, el 8 de febrer de 2018, l'endemà de la seua publicació en el DOGV i en el BOCV, van entrar en vigor les Normes sobre la creació del registre electrònic i la seua electrònica de les Corts i les normes de funcionament, aprovades per la Mesa en la reunió de 19 de desembre de 2017.

VIII. Dissolució de les Corts

Mitjançant el Decret 2/2019, de 4 de març, del president de la Generalitat, de dissolució de les Corts i de convocatòria d'eleccions a aquestes, es va produir la primera dissolució anticipada de la Cambra de la història. D'aquesta manera, el President de la Generalitat feia ús de l'atribució que li confereix l'apartat quart de l'article 28 de l'Estatut d'Autonomia i fixava les eleccions a les Corts Generals per al 28 d'abril.

IX. Eleccions i constitució de la X Legislatura

Les eleccions autonòmiques celebrades el 28 de maig, coincidint per primera vegada amb les eleccions a les Corts Generals, van donar com a resultat la constitució de una assemblea en la qual, també per primera vegada des de l'aprovació de l'Estatut d'autonomia, hi havia sis grups parlamentaris. El Grup Socialista, amb 27 diputades i diputats –4 més

que en el període 2015-2019–, que passava a ser el més nombrós de la Cambra, si bé també es dona la circumstància que és el grup majoritari amb menys membres de la història de les Corts Valencianes. El segon grup per tamany és el Grup Popular, que passa de ser el grup majoritari en la IX Legislatura a ser el segon, amb 19 diputats, i una disminució respecte a l'anterior legislatura de 12 actes. El Grup Parlamentari Ciudadanos, que va entrar en les Corts per primera vegada en la IX Legislatura, passa de 13 escons a 18. Per la seua banda, el Grup Compromís passa de 19 a 17 diputades i diputats. Les candidatures del partit Vox han aconseguit 10 escons en la segona ocasió que es presentaven a les Corts Valencianes, tot i que en la primera no van obtindre-hi representació. El Grup Unides Podem, integrat per les diputades i pels diputats de la coalició formada per Podemos i per Esquerra Unida del País Valencià, ha assolit 8 membres, front als 13 que va obtindre en els comicis de 2015 la formació Podemos-Podem en solitari.

Així, l'aritmètica parlamentària permet reeditar en la X Legislatura el pacte anomenat *del Botànic* entre les tres forces que ja van donar suport al Consell durant l'anterior Legislatura, si bé en aquesta, amb un nombre d'escons sensiblement menor, 52 front a 55 de l'anterior Legislatura.

La sessió de constitució va tindre lloc el dia 16 de maig, presidida pel President de la Mesa d'Edat, que en aquesta Legislatura li va correspondre al diputat socialista Vicent Soler i Marco; qui va estar acompanyat, en les secretaries, per la diputada més jove, Aitana Mas Mas, diputada de Compromís, i pel diputat de Ciudadanos Jesús Salmerón Berga, el diputat més jove.

La Mesa que va ser elegida en el transcurs de la sessió constitutiva està formada pel diputat de Compromís i president de les Corts durant la IX Legislatura, Enric Morera i Català, qui va obtindre la majoria absoluta en primera votació. Per a les vicepresidències, van resultar elegits María José Salvador Rubert, diputada socialista, i el diputat popular Jorge Bellver Casaña, respectivament, vicepresidenta primera i

vicepresident segon. Les secretaries, en la X Legislatura seran ostentades per Cristina Cabedo Laborda, diputada d'Unides Podem –la primera secretaria–; i Luis Arquillos Cruz, diputat de Ciudadanos –la secretaria segona–. Com a Lletrat Major, la Mesa va designar novament, Francisco J. Visiedo Mazón.

El dia 6 de juny de 2019 es van constituir les comissions permanents legislatives i finalment, el dia 12 de juny va tindre lloc el debat d'investidura, en el qual va resultar elegit el candidat socialista Ximo Puig i Ferrer, qui obtenia així la confiança parlamentària per a un segon mandat com a President de la Generalitat. L'elecció es va produir per majoria absoluta en la primera votació.

Annex I

INICIATIVES DE CONTROL (01.01.2018 A 05.03.2019)¹

Sol·licituds de compareixença	Formulades	347
	Substanciades	83
	Retirades	11
	Decaigudes	0
	Rebutjades	2
	Criteri contrari de la J.S.	0
	No admeses a tràmit	6
	Caducades	245
<hr/>		
Interpel·lacions	Formulades	139
	Substanciades	58
	No admeses a tràmit	0
	Decaigudes	0
	Retirades	9
	Caducades	72
<hr/>		
Mocions	Formulades	46
	Aprovades	25
	Rebutjades	11
	Caducades	10

¹ Font: Arxiu de les Corts Valencianes.

Preguntes escrites	Formulades	10.644
	Contestades	9.258
	Retirades	32
	No admeses a tràmit	17
	Caducades	1.337
Preguntes orals comissió	Formulades	49
	Contestades	8
	Contestades una vegada convertides en escrites	6
	Decaigudes	0
	Retirades	5
	No admeses a tràmit	0
	Caducades	30
Preguntes orals Ple	Formulades	616
	Contestades	267
	Contestades una vegada convertides en escrites	0
	Contestades en comissió	0
	Decaigudes	0
	No admeses a tràmit	0
	Retirades	36
Caducades	311	
Preguntes d'interés general	Formulades	80
	Contestades	76

Proposicions no de llei urgents	Formulades	171
	Aprovades	21
	Retirades	16
	Criteri contrari de la J. S.	0
	Decaigudes	0
	No admeses a tràmit	0
	No preses en consideració	7
	Caducades	127
<hr/>		
Proposicions no de llei ordinàries	Formulades	393
	Aprovades	104
	Retirades	27
	Criteri contrari de la J. S.	0
	Decaigudes	0
	No admeses a tràmit	0
	No preses en consideració	13
	Caducades	249
<hr/>		
Proposicions no de llei immediates	Formulades	2
	Aprovades	2
<hr/>		
Proposta de creació de comissions o subcomissions	Formulades	7
	Aprovades	2
	Retirades	2
	Rebutjades	2
	Caducades	1

Annex II

INICIATIVES PRESENTADES PER GRUP PARLAMENTARI (01.01.2018 A 05.03.2019)²

Tramitació parlamentària	GP POP	GP SOC	GP COMP	GP POD	GP CIUD	DNA
Sol·licituds de compareixença	113	20	33	53	52	-
Interpel·lacions	80	-	-	33	26	-
Mocions	15	-	-	20	11	-
Preguntes a respondre per escrit	6.019	541	173	231	2.588	1.091
Preguntes a respondre oralment davant una comissió	24	1	21	2	-	1
Preguntes a respondre oralment davant el Ple	125	113	128	112	107	31
Preguntes d'interés general al President del Consell	20	-	20	19	21	-
Proposicions de llei dels grups parlamentaris	7	8	6	10	4	-
Proposicions no de llei de tramitació ordinària en comissió	94	56	130	49	76	9
Proposicions no de llei de tramitació especial d'urgència	46	40	37	21	40	1
Proposicions no de llei de tramitació immediata	2	2	2	2	2	-
Propostes de creació de comissions	3	-	-	2	4	-
Sol·licituds de documentació	6.201	218	121	314	491	21
TOTAL	12.749	999	671	868	3.422	1.154

GP POP: Grup Parlamentari Popular
GP SOC: Grup Parlamentari Socialista
GP COMP: Grup Parlamentari Compromís
GP POD: Grup Parlamentari Podemos-Podem
GP CIUD: Grup Parlamentari Ciudadanos
DNA: Diputats no adscrits

² Font: Arxiu de les Corts Valencianes.

Annex III

INICIATIVES PRESENTADES PER PERÍODES DE SESSIONS³

	2015	2015	2016	2016	2017	2017	2018	2018-	TOTAL
	jun-jul	jul-des	feb-jul	set-des	feb-jul	set-des	feb-jul	2019	LEG.
Tramitació parlamentària									
Sol·licituds de compareixença	48	119	227	149	172	123	259	88	1.185
Interpel·lacions	-	67	67	16	66	22	99	40	377
Mocions	-	10	20	3	21	8	27	19	108
Preguntes a respondre per escrit	77	2.040	9.034	3.547	16.761	6.777	7.411	3.233	48.880
Preguntes a respondre oralment davant una comissió	-	88	111	68	74	34	15	34	424
Preguntes a respondre oralment davant el Ple	1	262	279	129	285	177	397	219	1.749
Preguntes d'interés general al president del Consell	-	20	48	19	44	16	40	40	227
Proposicions de llei dels grups parlamentaris	4	16	18	2	5	4	14	5	68
Proposicions de llei d'iniciativa legislativa popular	-	-	-	-	-	1	1	-	2
Proposicions no de llei de tramitació ordinària en comissió	10	127	227	142	233	90	307	86	1.222
Proposicions no de llei de tramitació especial d'urgència	3	102	157	65	93	46	137	34	637
Proposicions no de llei de tramitació immediata	-	2	3	1	1	1	2	-	10
Propostes de creació de comissions	5	10	9	1	4	2	6	1	38
Projectes de llei (inclosos pressupostos)	-	2	3	6	9	11	9	6	46
Sol·licituds de documentació	37	750	7.322	2.504	2.589	3.892	4.620	2.746	24.460
TOTAL	185	3.615	17.525	6.652	20.357	11.204	13.344	6.551	79.433

³ Font: Arxiu de les Corts Valencianes.